

TWÓRCZE DZIECKO – JAK ROZWIJAĆ W DZIECKU KREATYWNOŚĆ

Pojęcie *twórczości* jest wieloznaczne. Mieszczą się w jego zakresie dzieła sztuki i nauki. Nazywamy tym mianem również aktywność, która doprowadza do powstania wybitnych wytworów ludzkiej pracy. W tym znaczeniu bycie twórczym dostępne jest tylko nielicznym wybrańcom losu, którzy obdarzeni są talentem i pasją tworzenia.

Twórczość jednak to również bycie kreatywnym i w tym znaczeniu jest to cecha charakteryzująca w różnym natężeniu każdego z nas. Kreatywność bowiem, to nic innego jak giętkość umysłu, pomysłowość, świeżość spojrzenia, myślenie problemowe. Duża kreatywność świadczy również o inteligencji, ponieważ pobudza ona do poszukiwań nowych rozwiązań i wiąże się z trafnym, często nietypowym, lecz efektywnym rozumowaniem.

Na ogół największą kreatywnością wykazują się dzieci, lecz paradoksalnie - im starsze dziecko - tym natężenie tej cechy staje się coraz mniejsze. Dzieje się tak, ponieważ często nieświadomie my - dorośli przyczyniamy się do jej zaniku, ucząc dziecko myślenia odtwórczego, zamiast twórczego.

Istnieją jednak sposoby, by nie tłamsić kreatywności naszego dziecka, by mądrze stymulować jego ciekawość świata (tzw. ciekawość poznawczą) i tym samym wpływać pozytywnie na jego rozwój intelektualny. Oto kilka zasad:

✓ **Nie bój się pytań dziecka.**

Reguła ta zgodna jest z zasadą, iż nie ma „głupich pytań”. Nie krytykuj więc pytań dziecka, staraj się natomiast dodatkowo je rozwijać i uzupełniać. Nie jest ważne na jaki temat dziecko chce uzyskać odpowiedź, ale że w ogóle pyta; nie bójmy się też, że skompromitujemy się przed dzieckiem czegoś nie wiedząc – sytuacja taka zawsze jest pretekstem dla pogłębienia naszej wiedzy i przyuczenia dziecka do korzystania z różnego typu źródeł informacji.

✓ **Stawiaj dziecku pytania otwarte.**

Nie formułuj pytań, na które odpowiedzieć można tylko „tak” lub „nie” (są to tzw. pytania zamknięte), staraj się pytać w taki sposób, by dziecko musiało rozbudować odpowiedź, a przed jej sformułowaniem chwilę się zastanowić (jest to tzw. poddanie problemu refleksji).

✓ **Nie zawsze odpowiadaj na pytania dziecka**

Staraj się czasem odpowiedzieć na pytanie dziecka drugim pytaniem (np. „A jak ty myślisz?”, „Jak się tobie wydaje?”), pozwól sobie także na nie odpowiadanie na niektóre pytania dziecka, daj mu szansę na zastanowienie się nad problemem, bowiem prowokuje to do głębszego namysłu i „włącza” samodzielne myślenie.

✓ **Ukazuj niekompletność istniejącej wiedzy**

Często przekazujemy dzieciom wiedzę w taki sposób - jakby była ona niepodważalna i jakby nie mogło się w niej wiele zmienić. Starajmy się tego unikać, pokazujmy luki, niejasności i sprzeczności w istniejących teoriach – w ten sposób intensywnie pobudzamy ciekawość naszego dziecka i dążenie do odkrywania prawdy.

✓ **Rozmawiaj z dzieckiem o znanych Ci nowinkach naukowych** (np. technicznych, medycznych, kulturalnych itp.)

Pokazujesz tym samym dziecku, iż nasza cywilizacja jest w ciągłym rozwoju, pełnym niespodzianek i zaskakujących momentów. W sposób nie wprost informujesz je o tym, iż każdy jeszcze może coś skonstruować i odkryć. Przekazujesz mu także wiadomość, że pasja człowieka doprowadza do niezwykłych rozwiązań, które zmieniają świat.

Stosując powyższe zasady, w przyjemny sposób - który często łączy się z zabawą oraz wspólnym spędzaniem czasu – możemy nauczyć dziecko problemowego myślenia, kreatywnego podejścia do rzeczywistości, rozbudzić jego naturalną ciekawość świata i dążenie do wiedzy.

Czyż nie warto więc taką metodą stymulować rozwój własnego dziecka?

Barbara Jerominek-Tofilska,
psycholog